

Phát triển nông thôn Việt Nam

Các vấn đề và thách thức (phần II)

Nội dung

1. Nhắc lại những kết luận của phần I
2. Các khái niệm thú vị và thuật ngữ trong bài đọc
3. Viện Chính sách An ninh và Phát triển 2012 – Phát triển nông thôn Việt Nam: chuyển tiếp từ kế hoạch tập trung sang nền kinh tế thị trường
4. Fortier & Trang 2013 – Hiện đại hóa nông nghiệp và biến đổi khí hậu trong giai đoạn chuyển tiếp hậu XHCN ở của Việt Nam
5. Sinh kế nông thôn bền vững so với Fortier & Trang + so với ISDP?
6. Thảo luận

Tài liệu trích dẫn sẽ được cung cấp theo yêu cầu

Các khái niệm và thuật ngữ quan trọng

- Chuyển tiếp
- “Tư duy riêng biệt”
- “Tập quán nông nghiệp tốt” - GAPs
- Đa dạng sinh học nông nghiệp
- Kiên trì, dễ thiệt hại, năng lực thích ứng
- Phản ứng chú trọng kỹ thuật
- Cơ giới hóa
- Thiết kế cảnh quan
- Công bằng xã hội chủ nghĩa
- Căng thẳng nông nghiệp và đấu tranh giai cấp
- Bần cố nông
- Giới chóp bu tư bản Việt Nam
- Giới trí thức
- Nền kinh tế xanh
- Kinh tế học hậu tăng trưởng

Bài giảng 1

Nội dung

1. Định nghĩa và đặc tính
2. Các thành phần kế sinh nhai ở nông thôn là gì?
3. Thách thức để đạt được những thành phần này là gì?
4. Phản ứng của người dân nông thôn trước những thách thức này là gì?
5. Phản ứng của quốc gia và nhà nước trước những thách thức này là gì?
6. Kết luận

Phản ứng của nhà nước, quốc gia đối với thách thức

Chất lượng/số lượng/tiếp cận   Phản ứng của nhà nước

1. Đất

a. Tinh giản

2. Công cụ sản xuất

b. Cơ giới hoá

3. Lao động

c. Khuyến nông

4. Hiệp hội

d. Phân cấp quản lý tài nguyên thiên nhiên

5. Tín dụng

e. Hỗ trợ nhà sản xuất trung bình và lớn

Kết luận I

- Giả định, giai thoại, niềm tin và lý thuyết liên quan đến phát triển và người dân nông thôn
- Cách mạng xanh và giới hạn?
- Kế sinh nhai bền vững và phát triển nông thôn bền vững sinh thái?
- Lý thuyết, niềm tin, giai thoại, và phản ứng trước các thách thức phát triển nông thôn

Giảm nghèo

- CPRGS – Chiến lược tăng trưởng và giảm nghèo toàn diện - 2002
- HCS – Tuyên bố Lỗi Hà Nội – 2005
- Tam Nông – *Nghị quyết số 26-NQ/TW về nông nghiệp, nông dân, nông thôn* 2008
- Chương trình mục tiêu quốc gia – Phát triển Nông thôn mới NTP-NRD 2010-2020

Chương trình mục tiêu quốc gia – Phát triển Nông thôn mới NTP-NRD 2010-2020

- Phát triển dựa vào tiêu chí mới
- Thúc đẩy sở hữu cộng đồng
- Nhà nước chỉ đạo và hỗ trợ
- Lồng ghép vào các chương trình dự án hiện hữu
- Khuyến nông
- Dạy nghề
- Trí thức trẻ
- Tín dụng đầu tư nông thôn
- Hỗ trợ đầu tư doanh nghiệp
- Cơ chế quản lý ngân sách/quỹ
- Quản lý đầu tư xây dựng
- 11 xã thí điểm

Vấn đề thể chế

- Qui trình làm chính sách
- Chính sách dựa vào thực tế
- Quản trị (tài chính)
- Các phương án

Thẩm định thiết yếu

Phát triển nông thôn Việt Nam

- Giảm dân số
- Nhu cầu nông dân, năng lực, năng suất
- Kết nối, điều phối, với/+ tư nhân & xã hội dân sự

Tầm nhìn phát triển nông thôn Việt Nam

- Vẫn thiếu cơ sở hạ tầng
- Kết nối công nghiệp hóa nông nghiệp & hiện đại hóa sinh kế
- Tác động biến đổi khí hậu phải được tính đến
- Cần cơ chế có sự tham gia của các bên liên quan

Tài trợ phát triển nông thôn

- Năng suất nhỏ + không có quỹ vận hành và bảo dưỡng (O&P)
- Hoạch định tài chính không minh bạch

Triển khai NTP-NRD

- Truyền thông giữa các bên liên quan
- Điều phối theo chiều ngang giữa các chương trình, bộ ngành...
- Báo cáo tham gia & hội nhập và Theo dõi Đánh giá (M&E)
- Bao hàm/tham gia + nông dân tiếp cận với cách làm tốt-hiệu quả nhất

Lịch trình thời gian của Việt Nam (rất vắn tắt theo Fortier & Trang)

- Nông nghiệp thương mại trước thập niên 1950s
- Cách mạng Xanh ở Việt Nam thập niên 60 (phần lớn ở miền Nam)
- Khủng hoảng HTX nông nghiệp 1979 - sau chiến tranh
- Chuyển tiếp sang nông nghiệp hiện đại thập niên 1980s
- Nông nghiệp xuất khẩu 1980s
- Chuyển đổi và thu hồi đất 1990s – đến nay

- Hình thành chương trình tái cơ cấu nông nghiệp và các phương án – hiện nay

Vấn đề năng lực thích ứng

- Bối cảnh được thiết kế xây dựng
- Khả năng dễ thiệt hại – kiên trì, đa dạng
- Biến đổi khí hậu
- Các phương án thay thế

Thảo luận

- ISEP gắn kết sinh kế nông thôn với phát triển nông thôn Việt Nam như thế nào?
- Hai tác giả Fortier và Trang gắn kết sinh kế nông thôn với phát triển của Việt Nam như thế nào?
- So sánh và đối chiếu hai cách trên